

महाराष्ट्र विधानसभा
तिसरे अधिवेशन, २०१५

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

मुंबईतील बेस्टच्या ताफ्यातील १०० गाड्यांमध्ये बिघाड असूनही बसगाड्या रस्त्यावर धावत असल्याने प्रवाशांचे होत असलेले हाल

(१) २८ (२३-१२-२०१४). श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील बेस्टच्या ताफ्यातील १०० गाड्यांमध्ये बिघाड असूनही बसगाड्या रस्त्यावर धावत असल्याने प्रवाशांचे हाल होत असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१४ च्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बेस्टच्या ताफ्यातील ११९ बसगाड्यांचे आयुर्मान चालू आर्थिक वर्षात संपणार असून मार्च, २०१५ पर्यंत या सर्व गाड्या भंगारात काढल्या जाणार आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रश्न भाग १ व प्रश्न भाग २ बाबत बेस्ट प्रशासनाने दखल घेऊन बेस्टच्या ताफ्यातील नादुरुस्त गाड्यांबाबत प्रशासनाने कोणती भूमिका घेतली व त्यानुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) अद्याप उक्त प्रश्नाबाबत कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०४-०८-२०१५) : (१) हे खरे नाही. सदर १०० बसगाड्यांमध्ये तांत्रिक बिघाड नसून सदर बसगाड्यांच्या सांगाडे दुरुस्तीचे काम प्रस्तावित आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) व (४) बेस्ट उपक्रमाने १०० बसगाड्यांच्या सांगाडे दुरुस्तीचे काम कंत्राटदारामार्फत करण्याबाबतचा प्रस्ताव बेस्ट समितीसमोर मंजूरीसाठी प्रलंबित असून सदर प्रस्तावाच्या मंजूरीनंतर सदर बसगाड्यांच्या दुरुस्तीचे काम सुरु करण्यात येईल.

तसेच बेस्टच्या ताफ्यातील ११९ बसगाड्या काढण्यात येणार असल्याने त्या बदल्यात नवीन ११९ बसगाड्या खरेदी करण्याबाबतच्या प्रस्तावाची प्रक्रिया प्रगतीपथावर आहे.

**उत्तर महाराष्ट्रातील कळवण तालुक्यातील कांदा व डाळिंब निर्यात सुविधा
केंद्र वीज पुरवठा नसल्याने कार्यान्वित झाले नसल्याबाबत**

(२) ११८५४ (१०-०४-२०१५). श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उत्तर महाराष्ट्रातील कळवण तालुक्यातील कांदा व डाळिंब निर्यात सुविधा केंद्र २४ तास वीज पुरवठा नसल्याने अद्याप पावेतो कार्यान्वित झाले नसल्याचे दिनांक ५ जानेवारी २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर केंद्रासाठी रु. १३ कोटी चा निधी खर्च करून बांधण्यात आलेल्या या सुविधा केंद्राच्या पुनरुज्जीवनासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) अद्याप कोणतीही कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१७-०७-२०१५) : (१) हे खरे नाही.

सदर सुविधा केंद्रावर दि. ५ जानेवारी, २०१५ रोजी सुविधा केंद्रावरील वीज बिल भरण्यास विलंब झाल्यामुळे तात्पुरत्या स्वरूपात वीज पुरवठा खंडीत करण्यात आलेला होता. परंतु सदर सुविधा केंद्रावर वीज बिल भरणा करून सदयस्थितीत वीज पुरवठा सुरु आहे.

(२) सदर सुविधा केंद्र सुरु असल्याने पुनरुज्जीवनाचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई शहरातील म्हाडा वसाहतींच्या पुनर्विकासाबाबत

(३) ११८६० (०७-०४-२०१५). श्री.सदा सरवणकर (माहिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहरातील म्हाडा वसाहतींच्या पुनर्विकासाबाबत नियमात शासनाकडून वेळोवेळी करण्यात आलेले फेरबदल अस्पष्टता, अव्यवहार्य तरतुदी यामुळे मागील काही वर्षांपासून पुनर्विकास रखडला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, म्हाडा वसाहतींचा रखडलेला पुनर्विकास मार्गी लावण्याच्यादृष्टीने विकासकाला म्हाडाला द्याव्या लागणाऱ्या घरांऐवजी प्रिमियम भरून पुनर्विकास प्रस्तावास मान्यता देण्याबाबतची घोषणा शासनाकडून करण्यात आलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, म्हाडा वसाहतींच्या गतिमान पुनर्विकासाच्या दृष्टीने शासनाकडून नियमात आवश्यक ते फेरबदल करून सुस्पष्ट असा किती कालावधीमध्ये निर्णय घेण्यात येईल ?

श्री. प्रकाश मेहता (०२-०७-२०१५) : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

विकास नियंत्रण नियमावली विनियम ३३ (५) मध्ये सुधारणा करण्याच्या संदर्भात शासनाने दि. ४.०५.२०१३ च्या अधिसूचनेन्वये सूचना व हरकती मागविल्या होत्या. त्यांचा अभ्यास होऊन शासनाच्या दि. ८.१०.२०१३ च्या अधिसूचनेन्वये सुधारित विकास नियंत्रण नियमावली ३३(५) अंमलात आलेली आहे.

सदरहू अधिसूचनेतील तरतूदीनुसार म्हाडा वसाहतीच्या पुनर्विकासाकरिता ३ इतका वाढीव च.क्षे.नि निश्चित करण्यात येऊन त्यातून केवळ बांधकाम केलेल्या सदनिकांच्या स्वरूपात म्हाडाचा वाटा घेण्याचे धोरण निश्चित करण्यात आले आहे. यामुळे पुनर्विकास प्रस्तावात अधिमुल्याऐवजी हाऊसिंग स्टॉक उपलब्ध होत असल्याने अधिकाधिक परवडणाऱ्या घरांच्या संख्येत वाढ होऊन जनतेस घरे उपलब्ध करून देणे शक्य होईल.

त्यानुसार १८ प्रस्तावांवर देकारपत्राची कार्यवाही झाली असून त्यामधून म्हाडास सुमारे १०८३ सदनिका उपलब्ध होणे अपेक्षित आहे.

शासनाच्या दि. ०८.१०.२०१३ च्या अधिसूचनेन्वये अंमलात आलेल्या सुधारित विकास नियंत्रण नियमावली ३३ (५) नुसार म्हाडा वसाहतीतील सध्याच्या रहिवाशांना देखील किमान ३००.०० चौ.फुट अधिक ३५% फंजिबल असे एकूण ४०५.०० चौ.फुट (वापरायोग्य) पुनर्वसन क्षेत्र देय केलेले आहे. क्लस्टर डेव्हलपमेंटच्या माध्यमातून म्हाडामार्फत पुनर्विकास केल्यास पुनर्वसन क्षेत्रामध्ये वाढीची तरतूद आहे.

म्हाडा अभिन्यासातील इच्छुक संस्थांनी त्यांच्या इमारतीच्या पुनर्विकासाठी अर्ज केल्यास त्यावर म्हाडामार्फत तातडीने कार्यवाही करण्यात येते.

**तालुक्याच्या ठिकाणी व तिर्थक्षेत्र असलेल्या गावांच्या ग्रामपंचायतींना
नगरपंचायतीचा दर्जा देण्याचा घेतलेल्या निर्णयाबाबत**

(४) ११८७२ (०६-०४-२०१५). श्री.बसवराज पाटील (औसा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तालुक्याच्या ठिकाणी व तिर्थक्षेत्र असलेल्या गावांच्या ग्रामपंचायतींना नगरपंचायतीचा दर्जा देण्याचा घेतलेल्या निर्णयानुसार लातूर जिल्ह्यातील देणवी, जळकोट, शिरूरअनंतपार, चाकोर, रेणापूर या पाच तालुक्याच्या ठिकाणी असलेल्या ग्रामपंचायतींना नगरपंचायतीचा दर्जा देण्याचा निर्णय तत्कालीन राज्य शासनाने घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने घेतलेल्या निर्णयानुषंगाने आजमितीस त्यांची अंमलबजावणी करण्यात आलेली नाही, हेही खरे आहे काय,

(३) यासंदर्भात प्रथम, द्वितीय अधिसूचना शासनाकडून जाहिर होणे अगत्याचे असतानाही नव्या शासनाकडून त्या सूचना आजमितीस जाहिर झालेल्या नाहीत, यामुळे सध्या तरी या ग्रामपंचायतींना शासन निर्णयाची प्रतिक्शा आहे, हे ही खरे आहे काय,

वि.स. ४५ (4)

(४) असल्यास, सदरहू ५ ग्रामपंचायतींना नगरपंचायतीचा दर्जा देण्याबाबतच्या निर्णयाची अंमजबजावणी करण्यास विलंब होण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,

(५) सदरहू ग्रामपंचायतींना नगरपंचायतीचा दर्जा देण्याबाबत यापूर्वी घेतलेल्या निर्णयाची विनाविलंब अंमजबजावणी होण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे वा घेण्यात येत आहे ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (३०-०६-२०१५) : (१), (२), (३), (४) व (५) लातूर जिल्ह्यातील देवणी, जळकोट, चाक्र, शिरूर अनंतपाळ, रेणापूर या पाच तालुक्याच्या ठिकाणी असलेल्या ग्रामपंचायतींना नगरपंचायतीचा दर्जा देण्याबाबत शासनाचा हेतू असल्याबाबत उद्घोषणा दि. ०१.०३.२०१४ अन्वये राजपत्रात प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

सदर उद्घोषणेच्या अनुषंगाने ग्रामविकास विभागाच्या सहमतीनंतर देवणी, जळकोट, चाक्र व शिरूर अनंतपाळ या ४ ग्रामपंचायतीचे नगरपंचायतीत रुपांतर करण्याबाबत अधिसूचना दि. २४.०२.२०१४ अन्वये प्रसिध्द करण्यात आली.रेणापूर ग्रामपंचायतीचे नगरपंचायतीत रुपांतर करण्याबाबत ग्रामविकास विभागाची सहमती प्राप्त झाल्यानंतर या अनुषंगाने आवश्यक कार्यवाही करण्यात येईल.

मेळघाटातील (जि.अमरावती) ४५ गावांचा वीज पुरवठा खंडित केल्याबाबत

(५) ११८७६ (०४-०४-२०१५). श्री.बसवराज पाटील (औसा), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.रमेश कदम (मोहोळ) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महावितरणे ४५ लाखांची थकबाकी अदा न केल्याचे मध्यप्रदेशने दि. २२ जानेवारी २०१५ रोजी पहाटे ६ वाजेपासून मेळघाटतील (जि.अमरावती) ४५ गावांचा वीज पुरवठा खंडित केल्यामुळे ही सर्व गावे अंधारात आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (०८-०६-२०१५) : (१) चिखलदरा तालुक्यातील जारीदा उपकेंद्राला मध्यप्रदेशातून विजपुरवठा करण्यात येतो. दि. २२ जानेवारी, २०१५ रोजी थकीत विज देयकाचा भरणा केला नसल्याचे कारणावरून मध्यप्रदेश विद्युत निगम मार्फत पुर्वसूचना न देता जारीदा उपकेंद्राचा विद्युत पुरवठा सकाळी ९ ते रात्री १० पर्यंत बंद केला होता. हे खरे आहे. सदर विज पुरवठा त्याच दिवशी रात्री १०.०० वाजता सुरु करण्यात आला.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नरसी (जि.हिंगोली) येथील मूकबधिर विद्यालयात
महिला अधिकाकांची नियुक्ती करण्याबाबत**

(६) १९८७९ (१०-०४-२०१५). श्री.बसवराज पाटील (औसा) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नरसी (जि.हिंगोली) येथील मूकबधिर विद्यालयातील विद्यार्थीनीचे विनयभंग प्रकरण निदर्शनास आल्यानंतर जिल्ह्यातील अपंग, मूकबधिर, अंध, अस्तिव्यंग शाळांना महिला अधिकाकांची नियुक्तीचे आदेश शासनाने दिले असतानाही सदरहू आदेशाची अंमलबजावणी झालेली नाही, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, नांदेड जिल्ह्यात असलेल्या मूकबधिर, मतिमंद, अस्तिव्यंग आणि अंध शाळा अशा ६२ शाळांपैकी केवळ एका शाळेवर महिला अधिकाक कार्यरत आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, अद्याप उर्वरित शाळांवर महिला अधिकाकांची नियुक्ती न होण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,
(४) असल्यास, शासनाच्या आदेशानंतरही अपंग शाळांवर महिला अधिकाक न नेमणाऱ्या शाळांच्या विरोधात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१३-०७-२०१५) : (१) अंशतः खरे आहे. अपंगाची विशेष शाळा संहिता १९८५ मधील प्रकरण २ शाळांची मान्यता, संघटना व व्यवस्थापन भाग-१, मुद्दा क्र. ६ मध्ये मुलींसाठी असलेल्या संस्थेच्या किंवा अंशतः मुलींसाठी व्यवस्था करणाऱ्या संस्थेच्या बाबतीत मुलींच्या प्रभारी कर्मचारी वर्गात मुख्यत्वे करून महिलाच असाव्यात अशी तरतूद होती परंतु, तदनंतर अपंगाची विशेष शाळा संहिता १९९७ लागू करण्यात आली व त्यामध्ये मतिमंद शाळेत/कर्मशाळेत कर्मचाऱ्याची नियुक्ती करताना महिला उमेदवाराना प्राधान्य देण्यात यावे अशी तरतूद करण्यात आली आहे.

- (२) होय. सुसंस्कार निवासी मतिमंद विद्यालय, किनवट, जि. नांदेड या शाळेवर महिला अधिकाकांची नियुक्ती करण्यात आलेली आहे.
(३) प्रत्येक वसतीगृहासाठी अधिकाकाचे एक पद मंजूर आहे. परंतु, स्वतंत्रपणे महिला अधिकाक असे पद मंजूर नाही.
(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सोलापूर जिल्हा परिषदेने समाज कल्याण विभागातील
विविध पदे रिक्त असल्याबाबत**

(७) ११८९९ (०९-०४-२०१५). श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सोलापूर जिल्हा परिषद समाज कल्याण विभागात समाजकल्याण निरीक्षक, सहाय्यक पदे अद्याप रिक्त असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त पदे कधीपर्यंत भरण्यात येतील,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (२०-०६-२०१५) : (१) जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद सोलापूर या कार्यालयांतर्गत समाजकल्याण निरीक्षकांची ३ पदे रिक्त आहेत. तसेच सहाय्यक सल्लागाराचे एक पद रिक्त आहे.

- (२) समाजकल्याण निरीक्षक व सहाय्यक सल्लागार ही गट क संवर्गातील पदे असून समाजकल्याण निरीक्षकांची पदे भरण्याबाबत आयुक्त, समाजकल्याण यांच्या स्तरावरून व सहाय्यक सल्लागाराचे पद आयुक्त अपंगकल्याण यांच्या स्तरावरून भरण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्रातील अंध व अपंग शाळांना दोन वर्षापासून
अनुदान मिळाले नसल्याबाबत**

(८) ११९०३ (०९-०४-२०१५). श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सोलापूर जिल्ह्यासह महाराष्ट्रातील अंध व अपंग शाळांना मागील दोन वर्षापासून अनुदान मिळाले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, तसेच संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०७-२०१५) : (१) हे खरे नाही.

- (२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
-

सोलापूर जिल्ह्यात संजय गांधी निराधार योजनेचे अर्ज थकीत असल्याबाबत

(९) ११९०६ (१०-०४-२०१५). श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सोलापूर जिल्ह्यातील संजय गांधी निराधार योजनेतर्गत निराधार वृद्ध, विधवा व अपंग यांचे बरेच अर्ज थकीत आहेत असे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय आढळून आले तसेच त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (२०-०६-२०१५) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

औद्योगिक क्षेत्रातील कंत्राटी नोकरांची संख्या वाढत असल्याबाबत

(१०) ११९४४ (०६-०४-२०१५). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील उद्योग आणि कारखाने यांच्यामुळे मिळणा-या रोजगारात मोठी घट झाल्याचे उद्योगांच्या वार्षिक सर्वेक्षणातून दिसून आल्याची बाब जानेवारी, २०१५ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, संघटीत औद्योगिक क्षेत्रातील रोजगार घटला असून कंत्राटी नोकरांची संख्या वाढत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, औद्योगिक क्षेत्रातील रोजगाराची उपलब्धता वाढण्यासाठी शासन काय कारवाई करित आहे वा करणार आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय,

श्री. सुभाष देसाई (१०-०६-२०१५) : महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी अहवाल सन २०१४-१५ च्या सर्वेक्षणानुसार राज्यात औद्योगिक गुंतवणुकीसह रोजगारात देखील वाढ होत आहे. वर्ष निहाय औद्योगिक गुंतवणुक व रोजगार खालील प्रमाणे आहे.

सन	सुक्ष्म, लघु व मध्यम उपक्रम	गुंतवणूक (रु.कोटी)	रोजगार (लक्ष)
२०११-१२	१५,६०६	४,४४३	२.०७
२०१२-१३	१६,१३६	५,४५५	२.०६
२०१३-१४	१९,८१४	६,३५८	२.४८
२०१४-१५	२४,८९४	५,३५५	२.९२

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील बागडी जातीस इतर मागास प्रवर्गातून वगळून भटक्या जमाती (ब) मध्ये समाविष्ट करणेबाबत

(११) ११९६७ (१०-०४-२०१५). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील बागडी जातीस इतर मागास प्रवर्गातून वगळून भटक्या जमाती (ब) मध्ये समाविष्ट करणेबाबतचा प्रस्ताव (अहवाल क्र.३३) राज्य मागासवर्ग आयोगाने दिनांक ४ फेब्रुवारी, २०११ रोजी सामाजिक न्याय विभागाकडे पाठविला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त अहवालावर सकारात्मक कार्यवाही करणेची मागणी कोल्हापूर जिल्हा बागडी समाज विकास मंडळ, कोल्हापूर यांनी सामाजिक न्याय विभागाकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त अहवालावर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०७-२०१५) : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) सदर निवेदन कार्यासनातील अभिलेखात आढळून आले नाही. तथापि, या विभागाच्या दि.३०/१/२०१४ च्या शासन निर्णयान्वये बागडी जातीचा इतर मागास प्रवर्गातून वगळून भटक्या जमाती (ब) मध्ये समावेश करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील ताज हॉटेलमधील दिया प्रेशियस ज्वेलरीच्या
दुकानदारची फसवणूक झाल्याबाबत**

(१२) ११९७६ (०६-०४-२०१५). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील कुलाबा येथील ताज हॉटेलमधील दिया प्रेशियस ज्वेलरीच्या शोरूम मध्ये स्टेट बँक ऑफ इंडियाचा बनावट डिमांड ड्राफ्ट देऊन १० लाख रुपयांचे दागिने खरेदी करून दुकानदाराची फसवणूक केल्याचे माहे मे, २०१४ च्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१५-०६-२०१५) : (१) व (२) प्रकरण दिनांक १५.०६.२०१४ रोजी ७,००,०००/- किमतीचे दागिने स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या बनावट डी.डी. देवून खरेदी करून फसवणूक केल्याबाबत कुलाबा पोलीस ठाणे येथे गुरक्र. ७०/१४ भादंविसं कलम ४६५,४६७,४६८,४८९ (अ,ब,क), १२० (ब), ४७१, ३४ प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

प्रकरणी सहा आरोपींना अटक करण्यात आली असून दिनांक १७.०३.२०१५ रोजी आरोपीविरुद्ध मा.न्यायालयात दोषारोप पत्र सादर करण्यात आलेले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ओशिवरा, अंधेरी (पश्चिम) मुंबई येथील म्हाडा गृहनिर्माण
सहकारी सोसायट्यांच्या विकासाबाबत**

(१३) ११९८१ (०७-०४-२०१५). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ओशिवरा, अंधेरी (पश्चिम) मुंबई येथील म्हाडा गृहनिर्माण सहकारी सोसायट्यांच्या विकास कामांचा शासनाने मास्टर प्लॉन तयार केला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर मास्टर प्लॅनचे स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, म्हाडातील सभासदांना व प्रकल्पग्रस्तांना किती चौरस फूटाच्या मोफत सदनिका देण्यात येणार आहेत,
- (४) असल्यास, विकासकाकडून शासनाला प्रिमियम म्हणून निधी कधी मिळणार आहे असल्यास किती,
- (५) असल्यास, ओशिवरा म्हाडा येथील प्रकल्पाची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. प्रकाश मेहता (१३-०७-२०१५) : (१) हे खरे नाही.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे-बंगळूर महामार्गावर पारगांव-खंडाळा (ता.वसई, जि.सातारा) येथे
प्रवाशांवर कंटेनर कोसळून झालेला अपघात**

(१४) १२००२ (०८-०४-२०१५). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे -बंगळूर महामार्गावर पारगांव- खंडाळा (ता.वसई, जि.सातारा) गावच्या हद्दीत एस.टी. बसच्या प्रतिक्षेत असणा-या प्रवाशांवर कंटेनर कोसळून दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१४ रोजी अपघात झाला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अपघातात किती वित्त व जिवित हानी झाली व त्यांना कोणती मदत करण्यात आली आहे तसेच दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२६-०६-२०१५) : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) अपघातामध्ये ८ प्रवासी मयत झाले असून रु.३ लाखाचे नुकसान झाले आहे.

अपघातामधील मयत व्यक्तींच्या वारसांना मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीमधून प्रत्येकी रु. २ लाख एवढ्या आर्थिक मदतीचे वाटप करण्यात आले आहे.

अपघातास कारणीभूत कंटेनर चालकाविरुद्ध खंडाळा पोलीस ठाणे येथे गु.र.नं. १८१/२०१४ भा.दं.वि.सं. कलम २७९, ३०४, ४२७ सह मो. वा. का. कलम १८४, १३४/१८७ प्रमाणे गुन्हा दाखल केला आहे. दि. २६.३.२०१४ रोजी आरोपी कंटेनर चालकाविरुद्ध न्यायालयात दोषारोपपत्र पाठविण्यात आले आहे. प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्हयातील खडकवासला धरणात दोन युवकांचा मृत्यू झाल्याबाबत

(१५) १२०१५ (०७-०४-२०१५). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे जिल्हयातील खडकवासला धरणात माहे जानेवारी महिन्यात आठ दिवसात दोन युवकांचा मृत्यू झाला, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अशा घटना वारंवार घडत असतांना धरणाच्या सुरक्षिततेविषयी कोणती उपाययोजना प्रशासनाकडून करण्यात आली वा येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२६-०६-२०१५) : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) खडकवासला धरण परिसरात बुडून मरण्याचा घटना घडू नये याकरीता धरणामध्ये पोहू नये असे सूचना फलक लावण्यात आले आहेत. तसेच सुट्टीच्या दिवशी व सिझनच्यावेळी स्वतंत्र पोलीस बंदोबस्त पुरविण्यात येतो.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्हयात येरवडा परिसरात तरुणाकडून मुलीचा विनयभंग करून तिला चौथ्या मजल्यावरून फेकून देण्याची धमकी दिल्याबाबत

(१६) १२०१९ (०७-०४-२०१५). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे जिल्हयात येरवडा परिसरात २८ जानेवारीच्या सुमारास २१ वर्षाच्या तरुणाकडून शाळेच्या वर्गात शिरून १६ वर्षाच्या मुलीचा विनयभंग करून तिला चौथ्या मजल्यावरून फेकून देण्याची धमकी देण्यात आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१४-०७-२०१५) : (१) व (२) होय, सदर प्रकरणी फिर्यादीवरून येरवडा पोलीस ठाणे येथे गुन्हा नोंद क्रमांक ४१/२०१५, भा.दं.वि. कलम ३५४ (अ), (ड), ३२३, ५०६ त्याचप्रमाणे बालकांचे लैंगिक अत्याचारापासून संरक्षण अधिनियम २०१२ चे कलम ८ व १२ अन्वये दिनांक २९.०१.२०१५ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर गुन्ह्यातील आरोपीस अटक करण्यात आली असून न्यायालयात दोषारोपपत्र सादर करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कल्याण डोंबिवली महानगरपालिकेअंतर्गत टिटवाळा परिसरात डम्पिंग
ग्राऊंडच्या जागेवर अवैध झालेले बांधकाम**

(१७) १२०२४ (०७-०४-२०१५). श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कल्याण डोंबिवली महानगरपालिकेअंतर्गत टिटवाळा परिसरात डम्पिंग ग्राऊंडच्या जागेवर मोठ्या प्रमाणावर भूमाफियांकडून अवैध बांधकाम करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच वनखात्याच्या जमिनीवर व सरकारी आरक्षित भूखंडांवर अवैध बांधकाम करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर बांधकामे नियमित करण्यात आली आहेत काय,
- (४) असल्यास, सदर बांधकामे पाडण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०९-०७-२०१५) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

टिटवाळा मांडा परिसरातील डम्पिंग ग्राऊंडच्या जागेवर स्थानिक लोकांकडून अतिक्रमण करण्यात आलेले होते. सदरचे अतिक्रमण महानगरपालिकेच्या अनधिकृत बांधकाम नियंत्रण विभागाच्या पथकामार्फत पूर्णपणे निष्कासित करण्यात आले असून सद्यस्थितीत सदरचे आरक्षित भूखंड पूर्णपणे अतिक्रमण मुक्त आहे.

(२) हे अंशत खरे आहे.

वन खात्याच्या व सरकारी आरक्षित भूखंडावर होत असलेले अवैध बांधकाम महानगरपालिकेमार्फत वेळोवेळी निष्कासित करण्यात येत आहे.

(३) नाही.

(४) अवैध बांधकाम वेळोवेळी निष्कासित करण्याची कार्यवाही महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेअंतर्गत शहरातील भुयारी गटारांचे
दुरुस्ती देखभाल बी.ओ.टी. तत्वावर सुरु असल्याबाबत**

(१८) १२०३४ (०७-०४-२०१५). श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेअंतर्गत शहरातील भुयारी गटारांचे दुरुस्ती देखभाल बी.ओ.टी. तत्वावर ७० कोटींचा ठेका देण्यात आला, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, संबंधित ठेकेदाराने काम न करता कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेने सदरची रक्कम ठेकेदारास अदा केली आहे, तसेच संबंधित ठेकेदारविरुद्ध शासनास तक्रार प्राप्त झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी केली आहे काय असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले आहे व तदनुसार यांस जबाबदार असणाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०२-०७-२०१५) : (१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रातील भुयारी गटारांच्या देखभाल व दुरुस्तीकरीता कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेकडून जाहीर निविदा मागवून अभिकरणाची नियुक्ती करण्यात आली आहे. या अभिकरणाची नियुक्ती बांधा, वापरा व हस्तांतरित करा (बी.ओ.टी.) या तत्वावर करण्यात आलेली नाही.

(२) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेकडून संबंधित अभिकरणास अद्याप रक्कम अदा करण्यात आलेली नाही.

संबंधित अभिकरणाविरुद्ध शासनास तक्रार प्राप्त झाली आहे.

(३) संबंधित अभिकरणाविरुद्ध प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांना चौकशी करून अहवाल सादर करण्याबाबत शासनाकडून कळविण्यात आले होते.

विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांच्याकडून याबाबतचा चौकशी अहवाल अलीकडेच शासनास प्राप्त झाला असून सदर अहवालाची शासन स्तरावर छाननी करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय पुनर्निर्माण योजनेतर्गत कल्याण डोंबिवली परिसरात

अल्पसंख्यांक नागरिकांना घरे देण्यात आली नसल्याबाबत

(१९) १२०३८ (०७-०४-२०१५). श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय पुनर्निर्माण योजनेतर्गत कल्याण डोंबिवली परिसरात ३०६ घरे बांधण्यात आली असून त्यामध्ये अल्पसंख्यांक समाजातील नागरिकांना देण्यात आली नाहीत याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका अध्यक्ष, महाराष्ट्र अल्पसंख्यांक आयोग यांच्याकडे दिनांक १२ नोव्हेंबर, २०१२ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच अल्पसंख्यांक समाजातील नागरिकांना घरे देण्यास दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकारी व कर्मचारी यांच्याविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत, तसेच अल्पसंख्यांक समाजाला घरे देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. प्रकाश मेहता (२१-०७-२०१५) : (१) होय. यासंदर्भात स्थानिक नगरसेवक यांनी आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांना दि. १२.११.२०१२ रोजी निवेदन दिले असून त्याची प्रत मा.मुख्यमंत्री व अध्यक्ष, महाराष्ट्र अल्पसंख्यांक आरोग्य यांना देण्यात आली आहे.

(२) गृहनिर्माण विभाग, शासन निर्णय क्र.जनेयो.२००७/प्र.क्र.५२/गृनिधो-२, दि. २५.०७.२००७ मध्ये जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय पुनरुत्थान अभियानांतर्गत "शहरी गरीबांना मुलभूत सुविधा पुरविणे" या उपकार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना, केंद्र शासनाने एकूण नियतव्ययाच्या १५% इतका निधी अल्पसंख्यांकांकरीता राखून ठेवला आहे. त्यामुळे ज्या झोपडपट्ट्यांमध्ये अल्पसंख्यांकाची संख्या २५% पेक्षा अधिक असेल त्या झोपडपट्ट्यांचा प्राधान्याने योजनेत समावेश करण्याचा विचार करण्यात यावा, अशी तरतूद आहे. याबाबत केंद्रीय गृहनिर्माण व शहरी गरीबी निर्मूलन मंत्रालयाने मे, २०१२ च्या पत्रान्वये शहरी गरीबांना मुलभूत सुविधा पुरविणे या योजनेअंतर्गत गृहनिर्माणच्या समुह विकासाच्या योजनेमध्ये अल्पसंख्यांकांसाठी विशिष्ट उद्दीष्टे निश्चित करण्यात आलेली नाहीत, अशा सूचना दिलेल्या आहेत. तथापि, सदर प्रकल्प "हा लाभार्थी ज्या जागेवर राहत आहे त्याच जागेवर" (In-situ) झोपडीधारकांचे पुनर्वसन करण्यासाठी राबविण्यात आलेला आहे. प्रस्तुत ठिकाणी बंधण्यात आलेल्या ४ बहुमजली इमारतीमध्ये ३०७ सदनिका व २१ अनिवासी गाळे बांधण्यात आले असून या सदनिकांमध्ये सर्व पात्र लाभार्थ्यांचे पुनर्वसन करण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कल्याण डोंबिवली महानगरपालिकेअंतर्गत कल्याण पत्रीपुलाजवळ जनावरांचे अवयव,
मैला पुलाजवळील नाल्यात टाकले जात असल्याबाबत**

(२०) १२०४२ (०७-०४-२०१५). श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण डोंबिवली महानगरपालिकेअंतर्गत कल्याण पत्रीपुलाजवळ कृषी उत्पन्न बाजार समितीला लागून असलेल्या कत्तलखान्यातून कत्तल करण्यात येत असलेल्या जनावरांचे अवयव, मैला थेट पुलाजवळील नाल्यात टाकले जात आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नाला प्रदुषित झाल्यामुळे मोठ्या प्रमाणावर दुर्गंधी तसेच पाण्याचे प्रदुषण झाल्यामुळे परिसरातील सुमारे ५०० लोकवस्तीत रहिवाश्यांचा सार्वजनिक आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) कत्तलखान्या शेजारीच श्वान निर्बीजीकरणाचा दवाखाना Animal welfare society तर्फे महानगरपालिका चालवते तसेच सन २००५ ते २०१३ या कालावधीत २,२१,१७०४०/- इतका खर्च महापालिकेने केला, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच श्वान मरण पावल्यास त्याची योग्य प्रकारे विल्हेवाट लावण्याऐवजी थेट नाल्यात फेकले जाते व जैव-वैद्यकीय कचरा थेट नाल्यात टाकला जातो, हे खरे आहे काय,

(५) असल्यास, याबाबतची तक्रार नागरिकांनी शासनाकडे केली आहे, उक्त प्रश्नाबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय निष्पन्न झाले, संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०९-०७-२०१५) : (१) व (२) नाही.

(३) होय.

(४) नाही.

(५) अशा आशयाची तक्रार कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेस तसेच शासनास नजिकच्या कालावधीत प्राप्त झाल्याचे आढळून येत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेतर्गत रुख्मिणीबाई

रुग्णालयात विविध सुविधांचा अभाव

(२१) १२०४३ (०७-०४-२०१५). श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेतर्गत गेल्या २५ ते ३० वर्षांपासून असलेल्या रुख्मिणीबाई रुग्णालयाची अवस्था अत्यंत बिकट झाली असून इमारतीची पडझड व पायाभूत सुविधांचा अभाव, रुग्णांकरिता कोणत्याही प्रकारची अत्याधुनिक सोयी सुविधा करण्यात येत नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या रुग्णालयात शस्त्रक्रिया करण्याकरिता अत्याधुनिक मशिनरी, वैद्यक विषय तज्ज्ञ व वैद्यकीय सेवा देणारे कर्मचारी यांची कमतरता आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने या संदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०९-०७-२०१५) : (१) नाही.

(२) व (३) रुख्मिणीबाई रुग्णालयामध्ये शस्त्रक्रियेकरिता आवश्यक असलेली किमान यंत्रसामग्री उपलब्ध आहे. याखेरीज कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेच्या नियंत्रणाखालील विविध रुग्णालये/दवाखाने/आरोग्य केंद्रे यांच्याकरिता वैद्यकीय संवर्गातील एकूण ८३ पदे निर्माण करण्यास शासनाकडून अलिकडेच मान्यता देण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नाशिक जिल्ह्यातील मनमाड नगरपरिषदेच्या रस्त्यावरील
वीजेच्या दिव्यांना पुरेसा वीज पुरवठा होत नसल्याबाबत**

(२२) १२०४५ (०४-०४-२०१५). श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव), श्री.रमेश कदम (मोहोळ) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक जिल्ह्यातील मनमाड नगरपरिषद, मनमाडच्या हद्दीतील महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनी मर्यादितच्या ३५ ते ४० वर्षापूर्वीच्या जुन्या वीजवाहिन्या झाल्यामुळे या वाहिन्यांमधून खंडीत व कमी दाबाने वीज पुरवठा होत असल्यामुळे नगरपरिषदेच्या रस्त्यावरील वीजेच्या दिव्यांना पुरेसा वीज पुरवठा होत नाही तसेच वीजग्राहकांना ही वीजेच्या समस्यांना सामोरे जावे लागत असल्याने जुन्या वीजवाहिन्या बदलण्याची सातत्याने मागणी नगरपरिषदेने कार्यकारी अभियंता व सहाय्यक म.रा.वि.वि. कंपनी मर्या यांच्याकडे तक्रार केलेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मनमाड नगरपरिषदेने मनमाडच्या हद्दीतील वीजवाहिन्या बदलण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०७-२०१५) : (१) हे खरे नाही.

(२) पायाभूत आराखडा-१ अंतर्गत मनमाड विभागामध्ये ६४ एचटी पोल व २१४ एलटी पोल तसेच १०.०७ किती जीर्ण झालेल्या तारा बदलण्यात आल्या व आर.ए.पी.डी.आर.पी.ह्या योजनेत १.२ किमीच्या जीर्ण तारा बदलण्यात आल्या.

पायाभूत आराखडा-२ प्रणाली वृद्धीकरण व आधुनिकीकरण योजनेमध्ये सन २०१४-१५ ते २०१६-१७ या कालावधीसाठी रु.२.९० कोटीच्या कामाची तरतूद केली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नाशिक जिल्ह्यातील नांदगांव तालुक्यातील कुसूमतेल या गावातील भवानी नगर
या आदिवासी भागात वीज पुरवठा करण्याबाबत**

(२३) १२०४६ (०४-०४-२०१५). श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव), श्री.रमेश कदम (मोहोळ), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक जिल्ह्यातील नांदगांव तालुक्यातील कुसूमतेल या गावातील भवानीनगर या आदिवासी ठाकरांची ६०० ते ७०० लोकसंख्या असलेल्या वस्तीवर आजतागायत महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या ने आदिवासी वस्तीवर वीज पोहोचविली नसल्यामुळे या वस्तीवरील रहिवाशी विजेपासून वंचित राहिले आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास उपरोक्त आदिवासी वस्तीवर वीज कनेक्शन देवून वस्तीचे विद्युतीकरण करणेबाबत शासनाने आतापर्यंत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०७-२०१५) : (१) होय, सदर ठिकाणी एकूण ३४ अर्जदारांनी दिनांक ५.१.२०१५ रोजी वीज पुरवठ्याची मागणी केली आहे.

(२) कुसुमतेल या गावातील भवानीनगर येथील आदिवासी वस्तीवर वीज पुरवठा करण्यासाठी जिल्हा नियोजन विकास आराखडा सन २०१५-१६ या वर्षात तांत्रिक अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मंजूरी घेण्यासाठीची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच हे काम दीनदयाळ उपाध्याय ग्रामज्योती योजनेत समाविष्ट करण्यात आलेले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात लिंगायत समाजाचे आरक्षण ओबीसी प्रवर्गात करण्याबाबत

(२४) १२०९७ (१०-०४-२०१५). श्री.सुधाकर भालेराव (उदगीर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात लिंगायत समाजाचे आरक्षण ओबीसी प्रवर्गात करावे अशी मागणी लिंगायत समाजाकडून वारंवार होत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर मागणीनुसार शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे वा घेत आहे,
- (३) नसल्यास, लिंगायत समाजाचा विकास साधण्यासाठी शासन प्रयत्न करणार आहे काय,
- (४) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०७-२०१५) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) या विभागाच्या दि.४/९/२०१४ च्या शासन निर्णयान्वये लिंगायत समाजातील जातींचा इतर मागास प्रवर्गात समावेश करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सांगली येथील शासकीय जिल्हा ग्रंथालय जागेअभावी
बंद पडण्याच्या मार्गावर असल्याबाबत**

(२५) १२१०८ (०८-०४-२०१५). श्री.धनंजय (सुधीर) हरी गाडगीळ (सांगली) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सांगली येथील शासकीय जिल्हा ग्रंथालय मागील अनेक वर्षांपासून भाड्याच्या इमारतीमध्ये सुरु आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त ग्रंथालयाचा भाडे करार संपुष्टात येऊनही नवीन जागा न मिळाल्याने हे ग्रंथालय बंद पडण्याच्या मार्गावर आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, त्याची विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०८-०७-२०१५) : (१) होय.

- (२) नाही. भाडे कराराची मुदत संपली असली तरी, इमारत मालकाने जागा परत करणेबाबत कोणतीही सूचना दिलेली नाही. तसेच पूर्वीप्रमाणेच त्यांच्या मागणीनुसार नियमित भाडे करार करण्याबाबत पाठपुरावा करण्यात येत आहे.
- (३) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मिरज, जि. सांगली यांचेकडे शासकीय इमारत/भुखंड मिळण्यासाठी मागणी करण्यात आली आहे. त्यांच्याकडे सध्या पुरेशी व मध्यवर्ती जागा उपलब्ध नाही. त्यामुळे महसूल विभागाकडे ग्रंथालयासाठी सोयीची जागा सुचविणेबाबत विनंती करण्यात आलेली आहे.
तोपर्यंत सध्याच्या इमारतीबाबत मुदतवाढीच्या भाडे कराराबाबत पाठपुरावा करण्यात येत आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सांगली जिल्हयातील अंगणवाडी कर्मचा-यांनी केलेले काम बंद आंदोलन

(२६) १२११० (०६-०४-२०१५). श्री.धनंजय सुधीर (हरी) गाडगीळ (सांगली) : सन्माननीय महिला व बाल कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सांगली जिल्हयातील हजारो अंगणवाडी मदतनीस व अंगणवाडी सेविका यांनी माहे जानेवारी, २०१५ च्या अखेरीस काम बंद करून आंदोलन केले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, शासनाने याबाबतची काय कार्यवाही केली,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (०९-०७-२०१५) : (१) महाराष्ट्र राज्य अंगणवाडी कर्मचारी संघ यांच्या दि.२६/१२/२०१४ च्या निवेदनाच्या अनुषंगाने अंगणवाडी सेविका व मदतनीस यांनी दि. २०/१/२०१५ रोजी दुपारी ३.०० वाजता जिल्हा परिषद, सांगलीच्या समोर थाळी नाद आंदोलन केले जत तालुक्यातील अंगणवाडी सेविका २२८ व मदतनीस १९३ यांनी काम बंद आंदोलन केले, उर्वरित सर्व अंगणवाडी सेविका व मदतनीस यांनी सकाळी अंगणवाडी सुरु ठेऊन त्यानंतर जिल्हा परिषद, सांगली येथे आंदोलन केले.
(२) दि. २०/१/२०१५ रोजी केलेल्या थाळी नाद आंदोलनाची कारणे पुढील प्रमाणे आहेत.

१) अंगणवाडी कर्मचाऱ्यांना १ एप्रिल, २०१४ पासून झालेली मानधन वाढ मिळाली नाही.

२) २०१४ सालची भाऊबीज भेट मिळाली नाही.

३) एप्रिल महिन्यापासूनचे कर्मचाऱ्यांना टी.ए.डी.ए. चे पैसे मिळाले नाहीत.

४) अंगणवाडीच्या कामासंबंधीचे रेकॉर्ड (रजिस्टर) जिल्ह्यात एकच असावे.

५) ISO अंगणवाड्याच्या कामाची सक्ती करू नये.

६) योजनाबाह्य कामाची सक्ती करणेत येवू नये.

७) सादिल खर्चात कोणते साहित्य घ्यावे याबाबत कर्मचाऱ्यांना लेखी द्यावे.

८) सेविका मदतनीसांनी एका वेळेस तीन पेक्षा जास्त रजा घेतल्यास मानधन कपात करण्यात येऊ नये.

९) श्रीमती पुष्पा आगलावे अंगणवाडी सेविका जत प्रकल्प यांना कामावर घेणेत यावे.

१०) कर्मचाऱ्यांना गाव गुंडापासून संरक्षण देण्यात यावे.

(३) महाराष्ट्र राज्य अंगणवाडी कर्मचारी संघ यांचे दि. २६/१२/२०१४ च्या निवेदनाच्या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे कार्यवाही करणेत आली आहे.

१) अंगणवाडी कर्मचाऱ्यांना दिनांक १ एप्रिल, २०१४ पासून केलेली मानधन वाढ आणि भाऊबीज भेट देण्याकरीता निधी उपलब्ध करण्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

२) कर्मचाऱ्यांना T.A.D.A. करीता मार्च २०१५ अखेरचा खर्च भागविण्यासाठी रु.७५ लाख प्रकल्प स्तरावर वितरीत केले आहेत.

३) माहे नोव्हेंबर २०१४ पर्यंत सर्व प्रकल्पाचे नियत मानधन दिलेले आहे. वाढीव मानधन निधी प्राप्त न झाल्यामुळे अदा केलेले नाही.

४) नवीन ११ नमुन्यातील सर्व रजिस्टर आयुक्त कार्यालयाकडून प्राप्त झाली असून रेकॉर्ड लिहिण्याबाबतचे सर्व प्रशिक्षण पूर्ण झाले आहे.

५) ISO अंगणवाड्याच्या कामाची सक्ती करण्यात येत नाही.

६) योजनाब कामाची सक्ती करणेत येवू नये असे संबंधीत सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांना कळविण्यात आलेले आहे.

७) सादिल खर्चात कोणते साहित्य घ्यावे याबाबत.

८) सेविका/मदतनीस यांनी एका वेळेस तीन पेक्षा जास्त रजा घेतल्यास आहारात खंड पडू नये व अंगणवाडी बंद राहू नये म्हणून पर्यायी व्यवस्था करून, नियमाप्रमाणे कार्यवाही करण्याचे आदेश बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांना आदेश दिले आहेत.

९) श्रीमती पुष्पा आगलावे अंगणवाडी सेविका जत प्रकल्प यांना उध्दट वर्तणूक, अंगणवाडी कामकाजामध्ये कसूर, अस्वच्छता, दप्तर अद्यावत न ठेवणे, ग्रामस्थांच्या तक्रारी इत्यादी कारणांमुळे मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प.सांगली यांचे आदेश क्र. २१२१ दिनांक २८/२/२०१४ अन्वये, कामावरून कमी करण्यात आले आहे. सदर आदेशाविरुद्ध त्यांनी विभागीय आयुक्त, पुणे यांच्या कडे दाखल केलेले अपील दि. २५/९/२०१४ अन्वये अपील फेटाळले आहे त्यामुळे कामावर परत घेता येत नाही.

१०) अंगणवाडी कर्मचाऱ्यांना संरक्षण देण्याकरीता प्रकल्प स्तरावर पर्यवेक्षिका व

अंगणवाडी सेविका यांची समिती स्थापन करून समितीच्या तीन महिन्यापासून एकदा किंवा आवश्यकतेनुसार बैठक घेण्याबाबत चे आदेश सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांना देणेत आले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील ठाणे, पुणे, रत्नागिरी व नागपूर येथील
मनोरुग्णालयाची पाहणी करण्याबाबत**

(२७) १२१४० (०६-०४-२०१५). श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.रमेश कदम (मोहोळ) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील ठाणे, पुणे, रत्नागिरी व नागपूर येथील मनोरुग्णालयातील परिस्थितीची पाहणी करण्याचे आदेश मा.उच्च न्यायालयाने राज्य शासनाने दिनांक १९ जानेवारी, २०१५ रोजी दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने या रुग्णालयाची पाहणी केली आहे काय,

(३) असल्यास, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहेत?

डॉ. दीपक सावंत (१०-०७-२०१५) : (१) हे अंशतः खरे आहे. जनहित याचिका क्र. ११/२०१० प्रकरणी मा.न्यायालयाने दिनांक २९/०१/२०१५ रोजी अन्न व औषध प्रशासन व प्रधान जिल्हा न्यायाधीश यांना चारही प्रादेशिक मनोरुग्णालयाची पाहणी करण्याचे आदेश दिले.

(२) व (३) त्यानुसार पाहणी करण्यात आली आहे. सदर पाहणीचा अहवाल न्यायालयास सादर करण्यात आला आहे. प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

**डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण विद्यापीठासाठी ज्या शेतक-यांच्या जमिनी संपादित केल्या
आहेत, त्यांना प्रकल्पग्रस्त दाखले देण्याची मागणी केल्याबाबत**

(२८) १२१४५ (०८-०४-२०१५). श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण विद्यापीठासाठी ज्या शेतक-यांच्या जमिनी संपादित केल्या आहेत, त्यांना प्रकल्पग्रस्तांचे दाखले देण्याची मागणी मा.मुख्यमंत्री व मा.कृषी मंत्री यांचेकडे स्थानिक लोकप्रतिनिधी व नागरिकांकडून सातत्याने होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०८-०७-२०१५) : (१) डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठासाठी ज्या शेतकऱ्यांच्या जमिनी संपादित केल्या गेल्या आहेत अशा शेतकऱ्यांपैकी कोणीही प्रकल्पग्रस्त म्हणून दाखला मिळणेबाबत डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठाकडे अर्ज सादर केलेला नाही. तथापि, प्रकल्पग्रस्त म्हणून नोकरी मिळणेबाबत अर्ज सादर केलेले आहेत. तसेच लोकप्रतिनिधींनी प्रकल्पग्रस्त म्हणून नोकरी देणेबाबत शिफारशी डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठाकडे केल्या आहेत.

(२) ज्या अर्जदारांनी प्रकल्पग्रस्त म्हणून नोकरी मिळणेबाबत अर्ज सादर केले आहेत त्यांना शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार जिल्हाधिकारी किंवा जिल्हा पुनर्वसन अधिकारी यांचे प्रकल्पग्रस्त असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र सादर करण्याबाबत कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी जिल्हयातील पोयनार/न्यू मांडवे लघु पाटबंधाऱ्याबाबत

(२९) १२१४७ (०६-०४-२०१५). श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्हयातील पोयनार/न्यू मांडवे लघु पाटबंधाऱ्यास सन १९९६ मध्ये सुरुवात करण्यात आली असून त्या प्रकल्पास प्रत्यक्षात ९ कोटींची प्रशासकीय मान्यता आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच सदर प्रकल्पाच्या कामावर प्रत्यक्षात ४.५० कोटीचा खर्च झाला असून ६ कोटी प्रशासकीय यंत्रणेवर खर्च झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) या प्रकल्पाच्या कामाची प्रगती सद्यःस्थिती काय आहे,

(४) या प्रकल्पाच्या कामासाठी किती निधीची आवश्यकता व त्यासाठी तरतूद करण्यात आली आहे काय ?

श्री. गिरीष महाजन (०४-०७-२०१५) : (१) हे खरे नाही,

पोयनार प्रकल्पाचे काम सन २००८ पासून सुरु केलेले आहे. रु.३४.७५ कोटी रक्कमेस द्वितीय प्रशासकीय मान्यता आहे. न्यू मांडवे प्रकल्पाचे काम सन २००९ पासून सुरु केलेले आहे. रु.५०.७६ कोटी रक्कमेस द्वितीय प्रशासकीय मान्यता आहे.

(२) हे खरे नाही.

पोयनार लपा योजनेवर ऑक्टोबर, २०१४ अखेर रु.५८.१४ कोटी खर्च झाला असून आस्थापनेवर रु.३.३३ कोटी खर्च झाला आहे.

न्यू मांडवे लपा योजनेवर ऑक्टोबर, २०१४ अखेर रु. २९.१५ कोटी खर्च झाला असून आस्थापनेवर रु.३.१९ कोटी अतका खर्च झालेला आहे.

(३) पोयनार लपा योजनेच्या धरणाचे दोन्ही तिरावरील मातीकाम ६० टक्के पूर्ण झाले आहे. अद्याप घळभरणी झालेली नाही. न्यू मांडवे प्रकल्पाच्या धरणाचे डाव्या तिरावर मातीकाम ३५ टक्के पूर्ण झाले आहे. अद्याप घळभरणी झालेली नाही.

(४) पोयनार प्रकल्पासाठी सन १५-१६ मध्ये रु.७.०० कोटीची तरतूद आहे. सदर योजना पूर्ण करण्यासाठी सुमारे रु.२९.०० कोटीची आवश्यकता आहे. न्या मांडवे लपा योजनेसाठी सन २०१५-१६ करीता रु.३.५० कोटीची तरतूद आहे. सदर योजना पूर्ण करण्यासाठी सुमारे रु.२१.५० कोटीची आवश्यकता आहे.

राज्यातील अपंगांचे व शेतकऱ्यांचे इतर प्रश्न सोडविण्याबाबत

(३०) १२१६६ (१०-०४-२०१५). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दिनांक १९ ते २१ फेब्रुवारी, २०१५ रोजी सी.एस.टी.मनोरा आमदार निवास, सेंट जॉर्ज हॉस्पिटल, गाडगेबाबा धर्मशाळा, राज्यातील सर्व मंत्र्यांचे बंगले आणि मंत्रालय परिसर येथे स्वच्छता रंगरंगोटी, श्रमदान आणि रक्तदान करून आपल्या २० वर्षांपासून प्रलंबित असलेल्या मागण्यांकरिता आंदोलन करण्याचा इशारा प्रहार अपंग क्रांती आंदोलन व प्रहार शेतकरी संघटना यांनी दिला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अपंग आणि शेतकरी प्रश्नांवर आतापर्यंत शासनाच्या मागण्याच्या पुर्ततेसाठी आणि केंद्र सरकारचा अपंग पुनर्वसन कायदा १९९५ च्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी इशारा देणारी संघटनेची आंदोलने झाली याची शासनास माहिती आहे काय,

(३) असल्यास, गेली २० वर्षे अपंग पुनर्वसन कायदा १९९५ आणि अपंगांचे व शेतकऱ्यांचे इतर प्रश्न सोडविण्याबाबत जाणीवपूर्वक विलंब होत आहे याची विवक्षित कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, शासनाने उक्त प्रकरणी काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (२२-०६-२०१५) : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३), (४) व (५) सामाजिक न्याय विभागाकडून अपंग अधिनियम, १९९५ मधील तरतुदींच्या अंमलबजावणीविषयक समन्वयाचे कामकाज हाताळण्यात येते. अपंगांच्या मागणीनुरूप, मागणीशी संबंधित विभागांकडून कार्यवाही करण्यात येते. तसेच शेतकऱ्यांचे प्रश्न सोडविण्याबाबत कृषी व पदुम विभागाकडून कार्यवाही करण्यात येते.

अपंग अधिनियम, १९९५ मधील तरतुदींची प्रभावीपणे अंमलबजावणी होण्याच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य अपंग कल्याण कृती आराखडा-२००१ तयार करण्यात आलेला असून, सर्व मंत्रालयीन विभागांनी त्याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्याबाबत वेळोवेळी सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या असून, या अनुषंगाने दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१५ रोजी पुनश्चः शासन परिपत्रक निर्गमित करण्यात आलेले आहे.

प्रहार अपंग क्रांती आंदोलन व प्रहार शेतकरी संघटनांकडून अपंगांच्या मागण्याबाबत देण्यात आलेल्या निवेदनाच्या संदर्भात मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अध्यक्षतेखाली दि. २ मार्च, २०१५ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आलेली होती. सदर बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार करण्यात येत असलेल्या कार्यवाहीबाबत मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक २२.४.२०१५ रोजी आढावा बैठक देखील घेण्यात आली, त्यावेळी झालेल्या चर्चेनुसार सर्व संबंधितांना तातडीने कार्यवाही करण्याच्या सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

राज्यपालांनी दिलेल्या निर्देशाप्रमाणे सिंचनाचा निधी मिळण्याबाबत

(३१) १२१७१ (०८-०४-२०१५). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विदर्भात शेतकऱ्यांच्या वाढत्या आत्महत्यांसाठी सिंचनाचा अनुशेष देखील तेवढाच करणीभूत आहे. विदर्भात हक्काचा निधी पश्चिम महाराष्ट्राकडे वळविला, परिणामी राज्यपालांनी दिलेल्या निर्देशाप्रमाणे सिंचनाचा निधी मिळावा अशी मागणी अमरावती जिल्ह्यातील लोकप्रतिनिधीनी जलसंपदा विभागाच्या प्रधान सचिव यांचेकडे केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाने काढलेला भौतिक अनुशेष दूर करण्यासाठी विभागाला ३५५४४ कोटी रुपये एवढा आहे तो कायद्याने मिळणे हा विभागाचा अधिकार आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे ?

श्री. गिरीष महाजन (३०-०६-२०१५) : (१) अशी मागणी करणारे दस्तावेज प्राप्त झाल्याचे आढळून येत नाही.

(२) महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाच्या सन २०१२-१३ च्या वार्षिक अहवालामध्ये जून, २०१२ अखेर निर्मित सिंचन क्षमतेच्या आधारे अद्ययावत अनुशेष जोडपत्र-५ (३) मध्ये दिला आहे. त्यानुसार राज्यात १९७३.८४ हजार हेक्टर रब्बी समतुल्य इतका भौतिक अनुशेष व रु. २११२९.०८ कोटी आर्थिक अनुशेष आहे. त्यापैकी विदर्भ व अमरावती विभागात अनुक्रमे ११८४.८० व ९९७.४२ हजार हेक्टर रब्बी समतुल्य इतका भौतिक अनुशेष व अनुक्रमे रु.१२६८२.८० कोटी व रु. १०६७७.०३ कोटीचा आर्थिक अनुशेष आहे.

(३) सद्यःस्थितीत निर्देशांक व अनुशेष समितीच्या अनुशेषापैकी अमरावती, अकोला-वाशिम व बुलढाणा या जिल्ह्यातील शिल्लक अनुशेष दुर करण्याबाबतची कार्यवाही मा.राज्यपालांच्या निदेशानुसार करण्यात येत आहे.

पर्यावरण संरक्षण सनियंत्रण अभ्यासक्रम आय.आय.टी.मध्ये सुरु करणेबाबत

(३२) १२१९६ (०८-०४-२०१५). श्रीमती मेधा कुलकर्णी (कोथरुड) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पर्यावरण संरक्षणाच्या दृष्टीने पर्यावरण संरक्षण संयंत्रणा अभ्यासक्रम (Pollution Control Devices Operator-DCDO) आय.आय.टी.मध्ये त्वरीत सुरु करण्याची मागणी अनेक तज्ज्ञांनी शासनाकडे केली असून तज्ज्ञांच्या सांगण्यानुसार यातून पर्यावरणाचे संरक्षण ठेवण्यासाठी मार्गदर्शन घडू शकते व त्याद्वारे हजारो लोकांना रोजगार उपलब्ध होण्याची संधी आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने पर्यावरण संरक्षण सनियंत्रण अभ्यासक्रम आय.आय.टी.मध्ये सुरु करण्याबाबत पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०७-२०१५) : (१) व (२) आय.आय.टी. राज्य शासनाच्या नियंत्रणखाली येत नाही. आय.आय.टी. ही केंद्र शासनाच्या नियंत्रणाखालील संस्था असल्याने त्यामधील अभ्यासक्रमास राज्य शासनाकडून मान्यता देण्यात येत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कल्याण -डोंबिवली, भिवंडी - निजामपूर, मिरा - भाईंदर, वसई - विरार,
उल्हासनगर आदि शहरांलगत वसलेल्या गावांमधील
हजारो अनधिकृत बांधकामांबाबत**

(३३) १२२०७ (०६-०४-२०१५). श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण -डोंबिवली, भिवंडी - निजामपूर, मिरा - भाईंदर, वसई - विरार, उल्हासनगर आदि शहरांलगत वसलेल्या गावांमधील हजारो अनधिकृत बांधकामांना सरकारने आदेश काढून अधिकृत केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मागच्या तारखा टाकून या परिसरात रात्ररात्र काम चालू ठेवून अनधिकृत बांधकामांनी वेग घेतला असून पालिका क्षेत्रांभोवती या अनधिकृत बांधकामांचा विळखा वाढत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अनधिकृत बांधकाम रोखण्यासाठी शासनाने कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) अद्यापही कारवाई झाली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१०-०७-२०१५) : (१) व (२) अशी बाब नाही.
(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**इमारतीच्या पुनर्विकास होताना मूळ रहिवाशांसाठीच्या
घरावरील मुद्रांक शुल्कात वाढ केल्याबाबत**

(३४) १२२११ (०७-०४-२०१५). श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ली) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) इमारतीच्या पुनर्विकास होताना मूळ रहिवाशांसाठीच्या घरावरील मुद्रांक शुल्कात दिनांक १ जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास ४२ ते १०० टक्क्यांनी वाढ करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुद्रांक शुल्क वाढीमुळे मुंबईतील सुमारे २१ हजार व ठाण्यातील ५ हजार मोडकळीस आलेल्या इमारतींचा पुनर्विकास रखडणार आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मुद्रांक शुल्काचे दर कमी करून मोडकळीस आलेल्या इमारतींच्या पुनर्विकास होण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. एकनाथराव खडसे (१५-०७-२०१५) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**केंद्र सरकारने नवीन जमिन अधिग्रहण सुलभ करण्याच्या दृष्टीने
नवीन भूसंपादन कायदा वटहुकमाव्दारे अंमलात आणल्याबाबत**

(३५) १२२४७ (०४-०४-२०१५). श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र सरकारने नवीन जमिन अधिग्रहण सुलभ करण्याच्या दृष्टीने नवीन भूसंपादन कायदा वटहुकमाव्दारे अंमलात आणला गेला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त वटहुकम अंमलात आणल्यामुळे त्यांची मालकीची जमिन शासन उद्योगधंद्यासाठी ताब्यात घेणार असल्याने त्यांचे अपरिमित आर्थिक नुकसान होणार असल्यामुळे औद्योगिक विकास जरूर व्हावा पण शेतकऱ्यांच्या जमिनीचे नुकसान कमीत कमी व्हावे यादृष्टीने शासन कोणती उपाययोजना करणार आहे,

(३) जमिनी ताब्यात घेण्यापूर्वी जनसुनावणी घेण्यात यावी अशीही शेतकऱ्यांची मागणी आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शेतकऱ्यांना न्याय देण्याबाबत शासन कोणती उपाययोजना करणार आहे वा करण्यात येत आहे ?

श्री. एकनाथराव खडसे (१५-०७-२०१५) : (१) केंद्र शासनाने "The Right to fair compensation and Transparency in land Acquisition Rehabilitation and Resettlement Act, २०१३" हा नवीन भूसंपादन कायदा तयार केलेला असून सदर कायदा दिनांक १.१.२०१४ पासून अंमलात आला आहे व सदर कायद्यात सुधारणा करण्याबाबतचे अध्यादेश अनुक्रमे दि.३१.१२.२०१४ पासून अंमलात आला आहे व सदर काद्यात सुधारणा करण्याबाबतचे अध्यादेश अनुक्रमे दि.३१.१२.२०१४, दि.३.४.२०१५ व दि.३०.५.२०१५ रोजी भारत सरकारच्या राजपत्रात प्रसिध्द करण्यात आले आहेत.

(२), (३) व (४) नवीन भूसंपादन कायदा हा केंद्र शासनाचा असल्यामुळे याबाबत राज्य शासनाकडून कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**मोखाडा तालुक्यातील (जि.पालघर) आदिवासी विकास योजनेस
खर्च होऊनही आदिवासी बालके कुपोषित असल्याबाबत**

(३६) १२२६२ (१०-०४-२०१५). श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई) : सन्माननीय महिला व बाल कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मोखाडा तालुक्यातील (जि.पालघर) आदिवासींचे कुपोषण कमी करण्यासाठी आतापर्यंत शासनाच्या विविध आदिवासी विकास योजनेद्वारे करोडो रुपये योजनांवरती खर्च होऊनही सद्यःस्थितीत ७०५ आदिवासी बालके कुपोषित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मोखाडा तालुक्यातील १७८ अंगणवाड्यांपैकी ५२ अंगणवाड्यांना स्वतःच्या इमारती नसून यातील १५७ अंगणवाड्यांना पिण्याच्या पाण्याचीही सुविधा उपलब्ध नाही, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त तालुक्यातील एकात्मिक बालविकास प्रकल्प कार्यालयास स्वतंत्र प्रकल्प अधिकारी नसल्याने कार्यालयीन अंगणवाडी सेविकांना, मदतनीस, मुख्य सेविका यांना त्यांचे मानधनही वेळेवर मिळत नाही, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, अंगणवाडी बालकांचे आहार, स्वच्छता, पेयजल सुविधा, शौचालय इ. बाबींशी एकात्मिक बालविकास कार्यालयाशी संबंधित असूनही संबंधित विभागाच्या जिल्हास्तरीय व शासनातील वरिष्ठ अधिका-यांचे दुर्लक्ष झाले आहे, हे खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१५-०७-२०१५) : (१) होय.

तथापि, माहे मार्च, २०१५ अखेर ७०५ पैकी ७२ बालकांची सुधारणा झालेली आहे.

(२) मोखाडा तालुक्यातील ५२ अंगणवाडी केंद्रापैकी ८ अंगणवाडी केंद्रांना स्वतंत्र इमारत बांधण्यात आलेल्या आहेत.

उर्वरित ४४ अंगणवाडी केंद्रापैकी ३५ अंगणवाड्यांना सन २०१०-११ व २०११-१२ मध्ये निधी मंजूर करण्यात आला होता. तसेच ९ अंगणवाडी केंद्रांच्या जुन्या इमारती पाडून नवीन अंगणवाडी केंद्र इमारत बांधकामासाठी मंजूरी देण्यात आलेली आहे. तथापि ३५ ठिकाणी जागा उपलब्ध न झाल्याने मंजूर केलेला निधी ग्रामपंचायतीने परत केला आहे. सद्यःस्थितीत १९ अंगणवाडी केंद्रांना ग्रामपंचायतीने जागा उपलब्ध करून दिल्यामुळे त्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

तसेच १५७ अंगणवाड्यांना पिण्याच्या पाण्याची सुविधा उपलब्ध आहेत.

(३) हे खरे नाही.

(४) हे खरे नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

म्हाडाच्या मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाबाबत

(३७) १२२६६ (०७-०४-२०१५). श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) म्हाडा कार्यालयाकडे नागरीकांनी दिलेली त्यांची मुळ कागदपत्रे गहाळ झाल्याची प्रकरणे नुकतीच शासनाच्या निदर्शनास आणली आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) म्हाडाच्या मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळातर्फे तयार करण्यात येणाऱ्या दुसऱ्या मास्टरलिस्टच्या अर्जदारापैकी एक असलेल्या विक्रोळी मधील रहिवाशी वसंत सावरकर यांनी सुध्दा मुळ कागदपत्रे २००० मध्ये म्हाडाकडे प्रत्यक्षात जमा करूनही ती म्हाडा कार्यालयात उपलब्ध नाहीत असे कारण देऊन त्यांचा कायद्याने घर मिळण्याचा हक्क डावलला गेल्याचे प्रकरण फेब्रुवारी, २०१५ मध्ये शासनाचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पुनर्विकसित प्रकल्पात खाजगी बिल्डरांकडून सुमारे साडे सहाशे ते सातशे प्लॅन्स / सदनिका शासनास जमा झाल्या आहेत, परंतु " ट्रान्झिट कॅम्प " मधील घुसखोरीमुळे या नव्या सदनिकांचे खरे लाभार्थी निश्चित करणाऱ्या दुसऱ्या " मास्टर लिस्ट " साठी सुमारे दिड ते दोन हजार अर्ज आले, त्यापैकी सुमारे ११२५ अर्ज अपात्र ठरले गेले यामध्ये ही काही जणांचे मुळ कागदपत्रे म्हाडाकडे यापूर्वीच जमा करून ठेवले गेले आहेत असेही लाभार्थी आहेत, हे खरे आहे काय,

(४) म्हाडा कॉलनीत राहणाऱ्या घुसखोरांविरुद्ध निश्चित कोणती उपाययोजना करून त्यांना निष्कासित (घराबाहेर काढणे) करण्यासंबंधी कोणती कारवाई करण्यात येत आहे ?

श्री. प्रकाश मेहता (१३-०७-२०१५) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) श्री. वसंत सावरकर यांनी बृहतसूचीवरून गाळे वितरणासाठी अर्ज केलेला असून त्यांची मुळ कागदपत्रे उपमुख्य अधिकारी/पुगा या कार्यालयामध्ये उपलब्ध असून बृहतसूचीचे काम अंतिम टप्प्यात असल्याने लवकरच त्यांच्या पात्रते विषयी निर्णय घेतला जाईल.

(३) दुसऱ्या "मास्टरलिस्ट" साठी एकूण ५९५ गाळे मंडळाकडे उपलब्ध असून दि.२७/२/२०१३ व दि.२२/१०/२०१३ रोजी प्रसिध्द करण्यात आलेल्या जाहिरातीच्या अनुषंगाने एकूण १४९७ अर्ज प्राप्त झालेले आहेत, दि.६/९/२०१४ रोजी प्रसिध्द केलेल्या प्रारूप यादीनुसार एकूण ३२३ अर्जदारांना पात्र, ११२५ अर्जदारांना अपात्र व ४९ अर्जदारांचे प्रकरणे विविध कारणास्तव प्रलंबित ठेवण्यात आलेली आहेत. जाहिरातीपूर्वी काही अर्जदारांनी त्यांचे मुळ कागदपत्रे मंडळाकडे सादर केलेली आहेत तसेच ज्यांनी मुळ कागदपत्रे सादर केली नव्हते त्यांच्याकडून मुळ कागदपत्रे सुनावणी दरम्यान स्विकारण्यात आले.

(४) म्हाडा कॉलनीत अनधिकृतरीत्या वास्तव्यास असलेल्या रहिवाशांना म्हाडा अधिनियम, १९७६ मधील कलम ९५ अ (३) अंतर्गत निष्कासनाची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

**दापोली तालुक्यातील हर्णे बंदराजवळ उभ्या असलेल्या सहा
मच्छिमारी नौका आणि आठ झोपड्या वीज वाहिनीत
शॉर्टसर्कीट होवून जळून खाक झाल्याबाबत**

(३८) १२२७१ (०४-०४-२०१५). श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.रमेश कदम (मोहोळ), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.अशोक पाटील (भांडूप पश्चिम) : सन्माननीय मत्स्य व्यवसाय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दापोली तालुक्यातील हर्णे बंदराजवळ उभ्या असलेल्या सहा मच्छिमारी नौका आणि आठ झोपड्या दिनांक ३० जानेवारी, २०१५ रोजी वीज वाहिनीत शॉर्टसर्कीट होवून जळून खाक झाल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या आगीची चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, या आगीत किती लाख रुपयांचे नुकसान झाले,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने आपादग्रस्तांना किती मदत केली वा करण्यात येत आहे,

(५) अद्याप मदत केली नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (३०-०६-२०१५) : (१) होय.

(२) होय.

(३) १० मच्छिमारी नौकांचे रु. १५.१२ लक्ष व सुमारे २६ शेडचे रु. ५१.३२ लक्ष असे एकूण अंदाजित सुमारे रु. ६६.४४ लक्ष एवढे नुकसान झाले आहे.

(४) विभागामार्फत अशा प्रकारचे नुकसान झाल्यास नुकसानभरपाई देण्याची योजना राबविण्यात येत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर विभागातील ४० साखर कारखान्यांची ऊस
बिलाची थकबाकी ९४२ कोटी झाल्याबाबत**

(३९) १२३०० (१०-०४-२०१५). श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर विभागातील ४० साखर कारखान्यांची दिनांक १५ जानेवारी, २०१५ पर्यंत ऊस बिलाची थकबाकी तब्बल ९४२ कोटी झाली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे पीक कर्जाचे वर्ष संपल्याने शून्य टक्के व्याज सवलतीपासून शेतकरी वंचित राहणार आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने निर्णय घेतला आहे काय, त्याचे स्वरूप काय आहे,

(४) अद्याप निर्णय घेतला नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१०-०६-२०१५) : (१) कोल्हापूर विभागातील सन २०१४-१५ चा हंगाम घेतलेल्या ३५ साखर कारखान्यांकडे दि. १५/०१/२०१५ पर्यंत ऊसाचे देय पेमेंट रु. १५७३.९० कोटी होते. त्यापैकी कारखान्यांनी रु. १०८५.४५ कोटी अदा केल्याने रु. ४८८.४५ कोटी FRP प्रमाणे थकबाकी होती.

(२) नाही.

(३) नाही. तथापि, थकीत FRP संदर्भात साखर आयुक्तालयामध्ये आणि प्रादेशिक सह संचालक (साखर) यांचे स्तरावर साखर कारखान्यांच्या वेळोवेळी सुनावण्या घेण्यात येवून FRP प्रमाणे दर अदा करणेबाबत सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जळगांव जिल्ह्यात महात्मा फुले जल व भूमी संधारण अभियानात गाळ
काढण्यासाठी निधी मिळूनही इतरत्र खर्च करण्यात आल्याबाबत**

(४०) १२३१० (०८-०४-२०१५). श्री.चंद्रकांत सोनावणे (चोपडा) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जळगाव जिल्ह्यात महात्मा फुले जल व भूमी संधारण अभियानात गाळ काढण्यासाठी निधी मिळूनही तो इतरत्र खर्च करण्यात आला, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सन २०१३-१४ मध्ये मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीतून मिळालेल्या रु.२ कोटीचे अनुदान कोल्हापूर बंधान्यांना गेट बसविण्यासाठी वर्ग केले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या निधीतून कोणतेही गेट बसविले नाही व गाळही काढला गेला नाही, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत संबंधितावर काय कार्यवाही करण्यात येणार आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१८-०६-२०१५) : (१) हे खरे नाही. सन २०१३-१४ मध्ये वितरीत झालेल्या रु.२.०० कोटी निधीमधून पाझर तलाव, कोल्हापूरी बंधारे, साठवण बंधारे, सिमेंट बंधारे दुरुस्ती अशा एकूण ३६ बंधान्यांची दुरुस्ती करण्यात आली आहे. सन २०१३-१४ मध्ये गाळ काढण्यासाठी निधी प्राप्त झाला नसून गाळ लोकसहभागातूनच काढण्याच्या सूचना देण्यात आल्या होत्या.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही. सन २०१३-१४ या वर्षी लोकसहभागातून गाळ काढण्याच्या सूचना देण्यात आल्या होत्या. त्यानुसार लोकसहभागातून ६.९५ लक्ष घनफुट गाळ काढण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ग्रामीण भागातील गरोदर व स्तनदा यांच्या प्रकृतीच्या
काळजीसाठी अंगणवाडी सेविका, आरोग्य सेविका व
आशा वर्कर्स नियुक्त करण्यात आल्याबाबत**

(४१) १२३१७ (०८-०४-२०१५). श्री.चंद्रकांत सोनावणे (चोपडा) : सन्माननीय महिला व बाल कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ग्रामीण भागातील गोरगरीब व सर्वसामान्य कुटुंबातील गरोदर व स्तनदा यांच्या प्रकृतीच्या काळजीसाठी अंगणवाडी सेविका, आरोग्य सेविका व आशा वर्कर्स नियुक्त करण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रावेर तालुक्यातील गरोदर व स्तनदा मातांना राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य यंत्रणा वा एकात्मिक बालविकास यंत्रणेकडून औषधोपचार दिला जात नाही, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रसूतीप्रसंगी हिमोग्लोबीन दोन टक्क्याच्या खाली येऊन पोहचत असल्याने महिलांच्या जीवित्तास धोका निर्माण होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाच्या तीन - तीन यंत्रणावर लाखो रुपयांचा खर्च करण्यात येत असतांनाही संबंधित यंत्रणांच्या अनावस्थेमुळे गरोदर मातांचे जीवन धोक्यात आहे त्यावर शासन कार्यवाही करणार आहे काय ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (२२-०६-२०१५) : (१) होय. हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

रावेर तालुक्यात माहे एप्रिल, २०१४ ते मार्च, २०१५ पर्यंत ५२१८ गरोदर मातांची नोंदणी करण्यात आली असून गरोदर मातांचे संपूर्ण लसीकरणाने उद्दिष्ट ४१६० असून ४३३० मातांचे लसीकरण करण्यात आले आहे.

(३) हे खरे नाही.

रावेर तालुक्यात ९२ माता हे ७ ग्रॅमपेक्षा कमी हिमोग्लोबीन असलेल्या तपासण्यात आल्या व हिमोग्लोबीन असलेल्या तपासण्यात आल्या व हिमोग्लोबीन वाढीसाठी त्यांना उपचारात्मक प्रती माता २०० लोहयुक्त गोळ्या आणि इंजेक्शन आर्यन सुक्रोज देण्यात आले व सर्व नोंदणीकृत मातांचे प्राथमिक तपासण्या करण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यातील टेंभरे या गावाकडून श्रीक्षेत्र तुगेश्वर धरमदास
महाराज समाधी स्थळ येथील लोखंडी पूलाची दुरावस्था झाल्याबाबत**

(४२) १२३५८ (१०-०४-२०१५). श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यातील टेंभरे या गावाकडून श्रीक्षेत्र तुगेश्वर धरमदास महाराज समाधी स्थळ येथील लोखंडी पूलाची दुरावस्था झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या पूलाचा वापर काळू नदी पूरातून धार्मिक स्थळ तुगेश्वर मठ, आदिवासी पाड्याकडे ये-जा करण्यासाठी आदिवासी बांधव या पूलाचा वापर करतात, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार श्रीक्षेत्र तुगेश्वर धरमदास महाराज समाधी स्थळ येथील लोखंडी पूलाची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत व सदरहू प्रकरणाबाबतची सद्यस्थिती काय आहे?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१४-०७-२०१५) : (१) होय.

(२) नाही, सद्यःस्थितीत पुल कमकुवत झाल्याने वाहतुकीसाठी बंद केला आहे.

(३) सदर पुलाचा वरील भाग लोखंडी सांगाडा व आर.सी.सी. स्लीपर कमकुवत झाल्याने ते काढून त्याठिकाणी नवीन आर.सी.सी. स्लॅबचे बांधकाम प्रस्तावित असून निधीच्या उपलब्धतेनुसार पुलाच्या दुरुस्तीचे काम हाती घेण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रिलायन्स कंपनीने शासनाचे कर व रॉयल्टी न भरता
भिवंडी-निजामपूर शहर महानगरपालिका हद्दीतील
रस्ते खोदून रस्त्यांची दुर्दशा केल्याबाबत

(४३) १२३६० (०७-०४-२०१५). श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भिवंडी-निजामपूर शहर महानगरपालिका हद्दीतील रस्ते खोदून रिलायन्स नेटवर्क केबल टाकण्याचे काम सुरु आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कंपनीने शासनाचे कर व रॉयल्टी न भरता रस्त्यांची दुर्दशा तसेच पालिकेच्या कामात अडथळे निर्माण केले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर कंपनीने केबल टाकताना पालिकेची जलवाहिनी फोडून हजारो लिटर पाणी वाया गेलेले असताना पाणी पुरवठा, कार्यकारी अभियंता संदिप सोमानी यांनी दुर्लक्ष केल्याचे उघड झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, पालिकेच्या बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांची देखील दुर्लक्ष झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१०-०७-२०१५) : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) हे खरे नाही.
- (३) हे खरे नाही.

सदर काम भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेचे अभियंता यांचे मार्गदर्शनाखाली करण्याचे बंधनकारक होते, परंतु संबंधीत कंपनी यांनी रात्री काम चालू केले व त्यांच्याकडून पाण्याची जलवाहिनी फुटली व त्यामुळे पाण्याचे लाईनची दुरुस्तीची रक्कम, पाणी वाया गेले त्याची रक्कम व दंड, ही सर्व रक्कम मिळवून रुपये १,९२,५१५/- रक्कम कंपनीकडून वसूल करण्यात आली.

- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंद्रपूर जिल्ह्यातील चिमूर व नागभीड हया ग्रामपंचायती
"क" वर्ग नगरपालिकेत वर्ग करण्याबाबत

(४४) १२३६१ (०८-०४-२०१५). श्री.सुरेश धानोरकर (वरोरा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील चिमूर व नागभीड ह्या ग्रामपंचायती "क" वर्ग नगरपालिकेत वर्ग करण्यासंदर्भात शासनाकडे वारंवार निवेदने देऊन मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निवेदनाबाबत शासनाने कोणतीही निर्णय घेतला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (३०-०६-२०१५) : (१) होय.

(२) व (३) चंद्रपूर जिल्ह्यातील चिमूर ग्रामपंचायतीचे नगरपरिषदेत रूपांतर करण्याबाबत अधिसूचना शासन राजपत्रात दि. ३०/५/२०१५ रोजी प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

चंद्रपूर जिल्ह्यात नागभीड ग्रामपंचायतीचे नगरपरिषदेत रूपांतर करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

चंद्रपूर जिल्ह्यामध्ये श्री फेज विद्युत पुरवठा करण्यात येत नसल्याबाबत

(४५) १२३६४ (०८-०३-२०१५). श्री.सुरेश धानोरकर (वरोरा) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चंद्रपूर जिल्हा हा गौण व खनिज जिल्हा म्हणून प्रसिध्द असून येथील कोळसा वीज तयार करण्याकरिता देशभरात जात असून चंद्रपूर जिल्ह्यामध्ये अद्यापपर्यंत श्री फेज विद्युत पुरवठा करण्यात येत नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वरोरा तालुका व भद्रावती तालुक्यात श्री फेज वीज पुरवठा करावा अशी मागणी वारंवार स्थानिकांनी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या मागणीनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास अद्याप निर्णय घेतला नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०७-२०१५) : (१) होय, चंद्रपूर जिल्ह्यातील वरोरा, भद्रावती व चिमुर तालुक्यात सिंगल फेजींग भारनियमन योजनेअंतर्गत दररोज काही कालावधीसाठी सिंगल फेज विजपुरवठा होतो.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) सध्या अस्तित्वात असलेली सिंगल फेज वितरण व्यवस्था श्री फेज गावठाण विलगीकरण योजनेत परावर्तीत करण्याचे काम दिनदयाल ग्राम ज्योती योजनेत प्रस्तावित करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील पत्रकारांच्या संरक्षणासाठी कायदा करण्याचा प्रस्तावाबाबत

(४६) १२३६५ (०७-०४-२०१४). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील पत्रकारांच्या संरक्षणासाठी कायदा करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रस्तावावर शासनाने निर्णय घेतला आहे काय, त्यांचे स्वरूप काय आहे व त्यानुषंगाने पुढे कोणती तातडीने कार्यवाही केली आहे,
- (३) अद्यापही या प्रस्तावावर निर्णय घेतला नसल्यास, होणा-या विलंबाची कारणे काय आहेत व याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१५-०६-२०१५) : (१) होय.

(२) व (३) पत्रकारांवरील वाढते हल्ले लक्षात घेऊन पत्रकार संरक्षण कायद्याच्या मसुद्यावर विचार करून शासनाला शिफारस करण्याकरिता दिनांक ०४.०७.२०११ रोजी मंत्रिमंडळ समिती गठीत करण्यात आली या समितीचा अहवाल मंत्रिमंडळापुढे सादर करण्याची कार्यवाही चालू आहे.

पाचोरा तालुक्यातील (जि.जळगांव) कुऱ्हाड खुर्द व बुद्रुक परिसरातील अवैध धंद्याचे थैमान बंद करण्याबाबत

(४७) १२३६९ (०७-०४-२०१५). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पाचोरा तालुक्यातील (जि.जळगांव) कुऱ्हाड खुर्द व बुद्रुक परिसरातील सट्टा, पत्ते, दारू हे अवैध धंदे मोठ्या प्रमाणात वाढले असून ते बंद करण्याबाबत गावक-यांनी जानेवारी, २०१५ मध्ये जिल्हाधिकारी, जळगांव, पोलिस अधिक्षक जळगांव, पोलिस निरिक्षक, पाचोरा यांचेकडे निवेदन सादर केले हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर तक्रारीसंदर्भात कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०८-०७-२०१५) : (१) स्थानिक नागरिकांनी अवैध धंदे अनुषंगाने निवेदन दिलेले आहे.

(२) प्रश्नात नमूद ठिकाणी अवैध धंदे पुर्णपणे बंद आहेत. तथापि नजर चुकवून चोरून लपून चालणाऱ्या अवैध धंद्याबाबत माहिती काढून वेळोवेळी कारवाई केली आहे. पाचोरा तालुक्यात सन २०१४ मध्ये सट्टा/जुगार सदराखाली ८७ प्रकरणात ११७ आरोपींना अटक करून रु.२०७०२५/- किमतीचा माल जप्त केला आहे. अवैध दारू सदराखाली १३२ प्रकरणात १३२ आरोपी अटक करून रु.८८३५४/- किमतीचा माल हस्तगत करण्यात आला.

पाचोरा तालुक्यात सन २०१५ मध्ये मार्च अखेर मध्ये सट्टा/जुगार सदराखाली १८ प्रकरणात २५ आरोपींना अटक करून रु. २५९३५/- किमतीचा माल जप्त केला आहे. अवैध दारू

सदराखाली २५ प्रकरणात २५ आरोपी अटक करून रु.२८०८४/- किमतीचा माल हस्तगत करण्यात आला.

अवैध धंद्याविरुद्ध प्रतिबंधात्मक उपाययोजना वेळोवेळी करण्यात आल्या असून सदर अवैध धंद्याविरुद्ध विशेष मोहिम राबविण्यात आली आहे.

(३) विलंब झालेला नाही.

गोडखेळ (ता.जामनेर, जि.जळगांव) येथील नब्बास सांडू तडवी यांच्या मुलीच्या लग्नात वर पक्षाने हुंडा मागितल्याप्रकरणी गुन्हा नोंदविल्याबाबत

(४८) १२३७० (०७-०४-२०१५). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोडखेळ (ता.जामनेर, जि.जळगांव) येथील नब्बास सांडू तडवी यांनी त्यांच्या मुलीच्या लग्नात वर पक्षाने हुंडा मागितला म्हणून मुलाचे आई, वडिल, भडगांव नगरपालिकेचे मुख्याधिकारी यांचेविरुद्ध जामनेर पोलीस स्टेशनात दिनांक २० डिसेंबर, २०१४ रोजी वा त्या सुमारास गुन्हा नोंदविण्यात आला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१४-०६-२०१५) : (१) व (२) होय, सदर प्रकरणी, भडगांव नगर पालिकेचे मुख्याधिकारी व इतर ४ आरोपी यांच्याविरुद्ध जामनेर पोलीस ठाणे येथे फिर्यादीवरून गु.र.क्र. २२९/२०१४ भारतीय दंड विधान संहिता कलम ४०६,३४ त्याप्रमाणे हुंडा प्रतिबंधक कायदा कलम ३ व ४ अन्वये दि. २०.१२.२०१४ रोजी गुन्हा नोंद करण्यात आला होता. तथापि, सदर प्रकरणी चौकशी केली असता विवाहाची बोलणी करतांना गैरसमज निर्माण होऊन पोलीस तक्रार देण्यात आल्याचे निष्पन्न झाले आहे. समाजातील प्रतिष्ठित लोकांच्या मध्यस्थीने गैरसमज दूर करण्यात आला असून गैरसमज दूर झाल्याने फिर्यादी यांनी या प्रकरणी कोणतीही तक्रार नसल्याबाबत प्रतिज्ञापत्र सादर केले आहे.

गैरसमज निर्माण झाल्याचे तपासात निष्पन्न झाल्याने सदर गुन्हा "क" वर्ग समरी मंजूर होण्याबाबत अहवाल क्र.१४७/२०१५ प्रमाणे दि.२७.०२.२०१५ रोजी न्यायालयात सादर करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यात मोबाईलचे बनावट सीमकार्ड देणारी यंत्रणा कार्यरत असल्याबाबत

(४९) १२३८२ (०७-०४-२०१५). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर जिल्ह्यात मोबाईलचे बनावट सीमकार्ड देणारी यंत्रणा कार्यरत असल्याचे नुकतेच उघडकीस आले आहे हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कागदपत्राची सत्यता पडताळणी न करता अनोळखी ग्राहकांना बेकायदेशीर मोबाईलचे सिमकार्ड पुरविण्याप्रकरणी कुंडलिक सुतार या ४० वर्षीय तरुणाला दिनांक १० जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास दहशतविरोधी पथकाने अटक केली आहे हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०८-०७-२०१५) : (१) हे खरे नाही. तथापि आयडीया कंपनीचे सीमकार्ड पुरविणा-या कंपनीचा एक सेल्समन सीमकार्ड धारकाचे कागदपत्र जमा करून त्या आधारे सीमकार्ड अॅक्टिव्हेट करून धारकाच्या समती शिवाय बेकायदेशीरपणे अन्य व्यक्तीस १०० रुपये किंमतीला विकत असल्याचे आढळून आले आहे.

(२) उक्त नमूद आरोपी सेल्समन याला दहशदवादी पथक कोल्हापूर यांनी दि.१६/१०/२०१५ रोजी अटक केली आहे.

(३) प्रकरणी सदर आरोपी सेल्समन विरुद्ध शाहुपुरी पोलीस स्टेशन येथे गु.र.नं. १५/२०१५, भा.दं.वि.क. ४२०, ४१९, ४६७, ४६८ सह गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया, कम्युनिकेशन अॅक्ट सन २०१२ चे कलम ३, १, ७ प्रमाणे दिनांक १६/१०/२०१५ रोजी गुन्हा नोंद करून आरोपीस अटक केली. आयडीया कंपनीचे अॅक्टिव्हेट केलेले ६ सिमकार्ड हस्तगत केले असून पुढील तपास सुरू आहे.

(४) विलंब झालेला नाही.

राज्यातील कैकाडी समाजास अनुसूचित जातीमध्ये समाविष्ट करण्याबाबत

(५०) १२३८९ (१०-०४-२०१५). डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील कैकाडी समाज हा विदर्भामध्ये अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गामध्ये येत असून तोच समाज उर्वरित महाराष्ट्रात विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या मागासवर्गीय प्रवर्गामध्ये येतो हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील कैकाडी समाजाचे क्षेत्रिय बंधन उठवून सदर समाजांस अनुसूचित जातीमध्ये समाविष्ट करावे अशी शिफारस डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन केंद्र, पुणे यांनी दिनांक ५ सप्टेंबर, २०१४ रोजी शासनास सादर केले हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर समाजाचे क्षेत्रिय बंधन उठवून राज्यातील सर्व कैकाडी समाजास अनुसूचित जातीमध्ये समाविष्ट करण्याचा निर्णय राज्याच्या मंत्री मंडळाने घेतला असून त्याबाबतची शिफारस शासनाने दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१४ रोजी वा त्या सुमारास केंद्र शासनाकडे केली, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर समाजास केंद्र शासनाकडून न्याय मिळण्याच्या दृष्टीने राज्य शासनाने

वि.स. ४५ (37)

कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०७-२०१५) : (१), (२) व (३) होय. हे खरे आहे.

(४) विदर्भ वगळता उर्वरित महाराष्ट्रामध्ये क्षेत्रीय बंधन उठवून संपूर्ण महाराष्ट्रात कैकाडी समाजाचा अनुसूचित जातीमध्ये समावेश करण्यासाठी राज्य शासनाने केंद्र शासनास शिफारस केलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.